

فصل اول : تعاون

درس اول : تعاون (۱)

تعاون بہ زبان سادہ یعنی **ہمکاری** و **یاری رساندن** بہ **یکدیگر** . ہمہ ما انسانہا در مقابل خداوند متعال نسبت بہ خود، دیگران و محیطی کہ در آن زندگی می کنیم، مسئوول ہستیم. تعاون ممکن است در سطح خانوادہ و خویشاوندان، مدرسہ، محلّہ، شہر و روستا یا اعضای جامعہ صورت بگیرد. دین اسلام نیز در زمینہ رابطہ فرد با اجتماع، پیامہا و دستوراتی دارد.

تعاون در خانہ و مدرسہ : با تقسیم وظایف و مسؤولیتہا، ہر عضوی از خانوادہ احساس می کند کہ مفید است و ہمہ کارہای خانہ بر دوش یک نفر قرار نمی گیرد. شایستہ است علاوہ بر اعضای خانوادہ، قوم و خویشہا نیز در کارہای نیک، احساس ہمدلی و ہمکاری داشتہ باشند، در زمانہای لازم بہ یاری یکدیگر بشتابند و نسبت بہ گرفتاریہا و مشکلات ہم بی تفاوت نباشند.

تعاون در محلہ : ہمکاری در نظافت و پاکیزگی محلہ و مراقبت از اموال عمومی و ہمکاری در جشنہا یا مراسم مختلف از جلوہہای تعاون در محلہ است.

درس دوم : تعاون (۲)

گاهی افراد نیکوکار در سطح جامعہ بہ صورت فردی و گاهی بہ صورت گروہی بہ دیگران کمک می کنند. در این موقعیتہا، افراد از طریق بخشش مال، علم، تواناییہا و وقت خود بہ کسانی کہ نیازمند ہستند، یاری می رسانند. بہ این بخشش «**انفاق**» می گویند. گاهی نیز افراد نیکوکار در قالب سازمانہای مردم نهاد و مؤسسات خیریہ بہ یاری نیازمندان یا حل برخی از مشکلات جامعہ می پردازند. البتہ ہمہ این سازمانہا و مؤسسات باید برای فعالیتہای خود از وزارت کشور، مجوز بگیرند.

وقف : یکی دیگر از اقدامات بسیار خوب بہ منظور انفاق و تعاون در جامعہ، وقف است. افراد نیکوکار بناہایی مانند پل و حمام عمومی می ساختند تا مردم بتوانند از آنہا استفادہ کنند. گاهی نیز دستور می دادند از منافع و درآمدی کہ از فعالیتی در یک مکان حاصل می شود، بہ افراد نیازمند کمک شود. بہ اموال و داراییہایی کہ وقف می شود، **موقوفات** می گویند و کسی حق تصرف در آنہا را ندارد ؛ یعنی تا ابد باید بہ همان صورت کہ واقف معین نمودہ است، استفادہ شود.

شرکتہای تعاونی : ہرگاہ گروہی از مردم برای رفع نیازہای معیشتی و شغلی خود دور ہم جمع شوند و بر طبق قانون تعاونیہا، در فعالیتی سرمایہ گذاری و ہمکاری کنند و در سود و زیان آن شریک شوند، در واقع یک شرکت تعاونی، تأسیس کردہ اند و ہر یک از آنہا را **عضو شرکت تعاونی** می نامند. در شرکتہای تعاونی، گروہی از افراد بہ طور داوطلبانہ برای یک هدف مشترک تلاش می کنند. هدف شرکتہای تعاونی معمولاً حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاہ و زندگی بہتر برای اعضای آن است . منافی کہ از ہمکاری و فعالیت گروہی حاصل می شود، بہ طور برابر و یکسان بین ہمہ اعضا، توزیع می شود.

۲

الف) پاسخ درست و نادرست را مشخص کنید:

- ۱- چه کسانی از نوجوانان در برابر آسیبها و تهدیدات محافظت می کنند:
- الف) خود، خانواده، مدرسه، وزارت بهداشت
ب) مدرسه، قانون، خود، خانواده
پ) مدرسه، دوست، خود، خانواده
ت) خود، دوست، قانون، خانواده
- ۲- کدام مورد **نادرست** است:
- الف) ارتباط برقرار کردن یکی از نیازهای مهم بشر است.
ب) ارتباط یعنی جریان ارسال و دریافت پیام.
پ) بدون ارتباط می توانیم زندگی کنیم.
ت) هر وسیله ای که پیام از فرستنده به گیرنده منتقل کند، رسانه نام دارد.
- ۳- حضرت ..... و ..... نخستین کسانی بودند که به رسول خدا (ص) ایمان آوردند.
- الف) امام حسن (ع) - امام حسین (ع)
ب) حضرت فاطمه (س) - امام علی (ع)
پ) ابوطالب - امام علی (ع)
ت) حضرت خدیجه (س) - امام علی (ع)
- ۴- ..... همان دولت و سازمان های وابسته به آن است.
- الف) قوه قضاییه
ب) قوه مقننه
پ) قوه مجریه
ت) رئیس جمهور و رهبر

۲

ب) درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید:

- ۵- نام دو جنگ از اعراب با ساسانیان قادسیه و نهاوند بود.
- ۶- آزار و اذیت مشرکان نسبت به مسلمانان آن قدر افزایش یافت که پیامبر (ص) از مسلمانان خواست به مصر مهاجرت کنند.
- ۷- همدلی و همکاری در خانواده سبب حس مفید بودن، افزایش محبت و بیشتر شدن صمیمیت می گردد.
- ۸- تعاون به زبان ساده یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر.

پ) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- ۹- علل گرایش افراد به سمت مواد مخدر را بنویسید.
- ۱۰- ۲ مورد از کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در زندگی روزمره را بنویسید.
- ۱۱- دو مورد از معادن قاره آفریقا را نام ببرید.
- ۱۲- کدام کشورهای آمریکای لاتین جزء بزرگترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان هستند؟
- ۱۳- از رودهای اروپایی دو مورد را نام ببرید.
- ۱۴- بلندترین قله جهان در کدام رشته کوه است؟
- ۱۵- نام دو جزیره ایرانی در خلیج فارس را نام ببرید.
- ۱۶- به بومیان قاره آمریکا چه می گویند؟
- ۱۷- خاستگاه اصلی آیین بودا کجاست؟
- ۱۸- چرا پایه های حکومت خوارزمشاهیان چندان استوار نبود؟

(ت) به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید :

- ۱ ۱۹- ایران به عنوان کشوری قدرتمند در جنوب غربی آسیا از چه جایگاهی برخوردار است ؟ دو دلیل بیاورید.
- ۱ ۲۰- چه عواملی از افزایش جمعیت در قاره آفریقا جلوگیری کرده است ؟ (۴ مورد)
- ۱ ۲۱- به نظر شما کشورهای که اقتصاد آن‌ها وابسته به نفت است ، با چه مشکلاتی روبرو می‌شوند ؟ برای حل این مشکل چه راه‌هایی پیشنهاد می‌کنید ؟
- ۱ ۲۲- مهم‌ترین عواملی را که موجب پیشرفت و توسعه آمریکای شمالی و تبدیل آن به یک قدرت بزرگ اقتصادی در جهان شده ، بیان کنید . (۴ مورد)
- ۱ ۲۳- اقتصاد قاره اروپا چگونه است ؟ توضیح دهید.
- ۱ ۲۴- از دستاوردهای عصر سلجوقی در زمینه حکومت و معماری بنویسید. (از هر کدام دو مورد)
- ۱ ۲۵- نتایج حمله چنگیز به ایران را بنویسید. (۴ مورد)
- ۱ ۲۶- از اقدامات خواجه نصیرالدین توسی و رشیدالدین فضل‌ا... همدانی چند مورد را بنویسید.
- ۱ ۲۷- در قاره آسیا چند نوع ناهمواری وجود دارد ؟ نام ببرید.
- ۱ ۲۸- جاذبه‌های گردشگری چه سودی برای کشورهای آسیایی دارد ؟ دو مورد از مکان‌های گردشگری را بنویسید.
- ۱ ۲۹- اکثریت جمعیت استرالیا و نیوزلند را چه کسانی تشکیل می‌دهند ؟

برای بالا بردن فرهنگ جامعه از فودمان شروع کنیم

ماشین سواری در خیابان‌های شهر تفریح نیست . به جای سوزاندن بنزین و آلوده کردن هوا و سنگین تر کردن ترافیک ، تفریح مناسبی برای خود بیابیم .

۱- (پ) مدرسه ، دوست ، خود ، خانواده

۲- (پ) بدون ارتباط می‌توانیم زندگی کنیم .

۳- (ت) خدیجه (س) - امام علی (ع)

۴- (پ) قوه مجریه

۵- درست

۶- نادرست

۷- درست

۸- درست

۹- برخی از افراد برای فرار از مشکلات به این مواد پناه می‌آورند و برخی از نوجوانان قدرت «نه» گفتن را ندارند.

۱۰- انجام فعالیت‌های علمی - خرید و فروش با اینترنت

۱۱- طلا - مس - الماس

۱۲- برزیل - آرژانتین - کوبا که محصولاتی هم چون قهوه و نیشکر تولید و صادر می‌کنند.

۱۳- راین - دانوب - ولگا

۱۴- رشته کوه هیمالیا (قله اورست)

۱۵- قشم - کیش - ابوموسی

۱۶- سرخ پوست

۱۷- هند

۱۸- خلیفه عباسی فرمانروایی آن‌ها را به رسمیت نمی‌شناخت و تسلطی بر فرمانروایان محلی نداشتند.

۱۹- مردم ایران به رهبری امام خمینی در سال ۱۳۵۷ برای از بین بردن ظلم و ستم و برقراری استقلال و آزادی قیام کردند و به پیروزی رسیدند . کشور ایران دارای منابع مهم انرژی و از نظر داشتن منابع نفت مقام چهارم و منابع گاز مقام اول در منطقه را دارد.

۲۰- عدم رعایت بهداشت - شیوع بیماری‌های مختلف - خشکسالی - جنگ

۲۱- اقتصاد آن‌ها تک محصولی است که با پایان یافتن نفت اقتصاد آن‌ها هم ناتوان می‌شود و برای نسل‌های آینده نفت نخواهد ماند و با کاهش قیمت نفت اقتصاد آن‌ها دچار مشکل می‌شود. افزایش تورم و افزایش بیکاری از مشکلات این کشورهاست. راه حل مشکلات این کشور می‌تواند در موارد زیر باشد :

رونق گردشگری - گسترش تجارت و بازرگانی - تقویت بنیه علمی و افزایش تولیدات

۲۲- اروپائیان مهاجر که به این سرزمین وارد شدند، با خود دانش و مهارت‌ها و سرمایه‌هایی را به همراه آوردند و توانستند از منابع طبیعی و سرزمین‌های نو، به خوبی استفاده کرده و پیشرفت کنند.

۲۳- قاره اروپا از نظر اقتصادی پیشرفته است. میزان درآمد و سطح سواد، بهداشت و هم‌چنین طول عمر در این قاره بالاست.

۲۴- حکومت سلجوقیان برگرفته از نظام اداری و حکومتی ایران باستان بوده و در زمینه توسعه شهرها و معماری موفق بوده است. ساخت انواع گنبدها، برج‌ها، مناره‌ها، کاروانسراها و مدارس از جلوه‌های هنر سلجوقی است.

۲۵- هجوم هولناک چنگیز به ایران یکی از فجایع تاریخ ایران بود. بر اثر این هجوم بسیاری از ایرانیان جان باختند، ترس و وحشت سراسر ایران را فرا گرفت، میل به گوشه‌گیری رواج یافت و آسیب فراوانی به مزارع کشاورزی وارد شد.

۲۶- خواجه نصیرالدین توسی : ساختن رصدخانه

رشیدالدین فضل‌الله همدانی : کتاب جامع‌التواریخ رشیدی ، ساخت بنای ربع رشیدی

۲۷- سه نوع ناهمواری : ۱- فلات‌های بلند و کوه‌های مرتفع ۲- سرزمین‌های پست ۳- مجمع‌الجزایر آتشفشانی

۲۸- همه ساله تعدادی از کشورهای آسیایی، از راه جذب گردشگر درآمد زیادی به دست آوردند. تاج محل در هندوستان. دیوار چین

۲۹- مهاجران اروپایی (انگلیسی و ایرلندی) تشکیل می‌دهند و درصد بسیار کمی از جمعیت بومیان هستند.